

پر شنبه — ۱ ایلول ۱۹۲۷

جلد: ۸

دردنجی سنه — نومرو ۹۲

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

یوردی یاننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملی مجموعه

آبونه شرائطی: سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیلغی ۱۲۵، فوق العاده

نسخه لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰

غروشد.

مجموعه مزهیت نتیجه طبعی تنسیب

ایدلمه بن ازلر اعاده ایدلمز.

هر آياك برنجی داره بشنجی کونلری هیقفار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرئی مجموعه در .

مؤلفه ادبانه نموده

آلجاق كراز دالی
آلتنده یشیل خالی
خی یاره قلوو شدور
بی یامد یا علی
§
شوکیدن آلتیدیر
صورك بغدادلیدر
هرکن یاری صورار
یوقادر طالتیدیر ؟

اوستی قورشون ایله ویدیکر قسملر کیمه بدایه
اورتولور آیینی قواغک حال حاضرده قمتلی
قسملری اوزون اوزادی به تفصیلات و بر یکمز
دیوانخامی ایله صاغدی کی شروانی اوداسیدر.
بوخاص اودالرشو کی آیینی قواغک مشتملاتک
یک کوچوک بر داتر سیدر .

اوجونشی سلمه عهدهده استابوله کلهرک
بوراده رونه سانس معاریسی اوزرینه بر
چوق اثرلر یابان وهمشیره می خدیجه سلطانه
دقدردار بورنده لسطاط آباد سرانی برینه
مکف بر سرای یابان وبالاخیره سلطانه
فراترجه درس ورن معارمه نابغ استابوله
بولوندی مدتیجه برچوق برلرکده قرو کیلرخی
آتش وونلری غراووله یک مشرر
صنعتکارله پلیدر مشرودت جلدن مرکب
قوجه بر آلبوم وجوده کتیرمشدر .

ایشته بو آلبومه ، جدأ مشترق اولان
بو استاد معمار آیینی قواغک رسمیه
قومیشدر . بومنظره قرضی ساحلن کورو
نوشدر ، اونک بر اورنکی برورایه نقل
ایتک امکانی حاصل اولدی ، اوشتملانی
بالاخیره ذیلر اولارق نشرایده حکم . معافیه
مراقی اولانلر موزه دارالقون کتبخانه
لرنده تدقیق ایدیلرلر .

خاصی : ۱۰ اکتوبر ۱۹۲۷
د. ا. س.

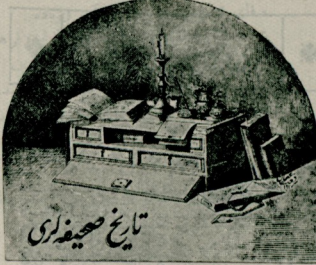
موسیقی

شرق و غرب موسیقی [۱]

[۱] اجرا ایدیلدی تقدیرده « شرقیله شهنه شهسز
دقت ایدیشدر ، فی الحقیقه مینودی موسیقینکده
هیچ دکیسه غرب موسیقی قادار ای افاده
ایلمهسی لازمدر ، ناکه ضرر و زیاندر برعیایه
تخیلی قالدین . حالیکه یک نادر برینه کتیرلر
شرطایشته بودر دنیه یایله : یابوده (د. بوسی) نک
ولاشو (ع) لک کوچوک برارچاسنی اجر ایدیه یامک
ایچون ساعترجه بورولور . حالیکه برشرق برارچاسنک
اجرا . نده داهایغیمین رنر بیلیک ایله کتفا اولورور .
بومعله حقیزدر ، چونک شرقی صنعتی یشتن غرب
صنعتک دونه قوتی دیمکدر . آریجه تورک صنعتی
پوتون بارلاقانی ایله و نظراک اوروپا صنعتی قارشینه
چهاره یله یک صنعتکارلر دن نیرد نتیجه سنده واری .
برآز اول یچی چن غره غوار تغینسی تکرار
اله آلمه ، چونکه اونک تورک تغینسی ایله آرزده
اوله برمشایی وارد . کوچوک کلیسه لره ،
آیین تغینسی ای برطرده اجرایی ایچون لزومی
صنعتکارلری برآرایه کتیرمه مک فلا . امکان لفته
بناء ، ال آلتنده بولان عنصرلره اکتفا بهجوریت
واردور . ایشته کلیسه خارجده ایکن ساز زلفانی
ایله تغنی به لاشیق اولان بواکینگی درجاده کی
مغنیلرکده ، آچنلرده دخی کندیلرینه سناز ایله
رفت ایدلمه سته لزوم کوسیدرلر . بالتیجه ،
نظریایچیلر ، بویکی مسئله نک حل اوغرنده خیلی
قفا باطلایدیلر . مغنیلرک برزفاتی ایله حایه کورمک
حسرتی طعنه ایرایه چی قاعدور مجموعی ترتیب ،
وعنی زامنده بورفاتی لک شکلی یک فضله
بورمایه چی برشکاده امانی تأمین ایچون آکشی
یوقاری برعسراتی برزمانه احتیاج کوردیلر . وهر
برده ده کالی درجهده مقننر مغنیلر موجوددکیسه ،
اوراده (بلن شان) . سنازله رفاقت ایتک غادنی
تأسیس ایتشدر ، که بوند برخی قایلیدیلر دروقدر .
بوتاریخ استفاده لیدر ، چونکه شرق تغینسی
اوززنده تجربیلر ایدیلر آنکچیک تشبیهلر متوازی
کیدر . تورک مینودینی زنکینشدیمک و غرب
صنعتک تأیری آلتنده چوق قاش مغنیلرک
اقتدارلر بعضی اعتبارلره وموقع خفته لک
مقصیده اوتده بریده تورک بارچالریک زلفاتهده
بایلا ییلدی کورولور . بوجرهرک جونی عییمز
شیلرد ویمده دکرلر . برطاقلری ایله خیلی موقتلی-
دزلره فقط اولرکدهده ، یانولک مساوی اعتداله
[۱] [مقاله نک یکن نسخه مزده کی ایلک قمنده ،
تورک موسیقینی محافظه اتمک لزومی ، شرطی
وسیلرلی ؛ تورک موسیقینک فقیر دکیل ساده
اولدینی ، علمی قمتک غرب قانولک کلیسه
موسیقیندن یوسککی ، اسکی بسترلرک
آنکچیکه مسندن هیچ برفانده حاصل اولمایه چی
آکلا یلمش و « نام برصنعت اتری ایجر ایدیلدی
تقدیرده کندی گندی یتر » دنیلهدی .]

انطباقی مجبوریتی آلتنده مقاملرنک تبدلر اوغرامش
اولماسی کی یوک برایون فزولنی واردور . غره غوار
آنتیکسک کلاملری بزم مازور و مینور بزم بکره دلر-
ای کونو تطبیق ایدیلدی شی ، شرقی تغینسی
موضوع بحث ایکن حتی تجربه یله ایدیلر .
شوحالده شرق قانولک آنکچیکه سته امکان
یوقدر ؛ البته واردور ، آنکچیکه بایلر اولماسی
مجبوریدر . فقط ، بوراده ، تمایز ایدن اعتبارأ
اله آلتنه چی باشند باشه برایش موضوع بحددر .
غره غوار تغینسک آنکچیکه سته نام برعصره احتیاج
کوسیدر کی کورولدی ، تورک قانولک آنکچیکه سته نک
احتیاج کوسیدر کی زمانی ایسه یشتن تخمینه امکان یوقدر .
هرحالده ، بالخاصه بواهنک مسئله سنده ، غربی
تقلیدن چکینمه لیدر . باقار اودهده : غرب
موسیقینی برقاغ عصرن بری انجذاب (attraction)
حادثه لری اوزرینه تأسیس ایتش بولونور : « صو
دیمینانت » مدیانه ایتر ، « سانسبل » تونیکه
چقار . « مقام » لره ایسه بواجیه قوتلری باهرچ
یوقدر ، ویا وارسده ، یک فرقلی برشکده ددرلر ؛
شوحالده تورک آنکچیکه اوروپا آنکچیکه کی a priori
بازله یاز . بوند صورک ، مسئله فی التاج خوصصده
الائی اصول و فتر بوالی آرمونی اوله چی خاطره
کلیسه ده - چونکه بونده جاذبه قانونلریک بری
یوقدر - ، بوا قارشیده شوعا عرض واردور :
تاریخاً ، قوتورک ، بر (تقلید) لر اوپونی وغایت
شیدر کی تکاملی ده بوا دره ایدیلور ، و بالتیجه
بواصولکده تورک قانولک تطبیق امکان زدر .
شوحالده ، غربیک تورک موسیقینی اوززدمکی
تأیری یک آرز شله منحصردر (بالخاصه یاسلامامی
لازم کلن جهنک تبیینه) ، و شرق آنکچیکه
ایجاد ی بولنده کی مثبت مساعی نک هم کندی
صنعتلرنک بونواسرا بره هم ده غرب موسیقینک
تکمیل منابغه واقف شرق موسیقینک سترینه بیرایقامسته
مجبوریت کندی . آریجه ، شوشیده دکنده کندی
اوزایه بیچاره ، تورکر کندی موسیقیلرک
مقدراتی برخی صنف صنعتکارلره امین باشه لیدر .
فقط شوکاده اینانیلرک نتیجه برکره
بولونقدن صورک تورک صنعتی بکون شیه
آنجهزه امکان بولوتایان زنکینلرک نصاحب
آتش اوله جقدر ، خالاره قایلیمین : یکن برصنعت
دورمی تکرار باشلاما . یکیدن برآسوفیا اشنا
اولوتایه جقدر . تورک موسیقینک حال حاضرده کی
فهرستی مجموعی وجوده کتیرن بشلور ، بسترلر ،
شرقلر ، الخ . برکره داهای بارچایه جقدر . فقط
ینه اویشورلر اوبسترلر اوشورلر موسیقینکی
برحانی احضاره بارچایه جقدر ، اوله برحال ، کهرجه
قند شیدر بیدن هیچ برخی سوله نه رسدهده ، هر حالده
هر اعتبارله فوق الماده وغایتله می برشی اوله جقدر .
ایشته ، بکون بونجه کیسه لک استحقاق ایدر کی ،
فقط بیک برصنعت چیکله ستنک قمتدار
تخلی بری وجوده کتیرن اوزوالی مین مینی لخرک
محو اولغه بیراقیده اسنک اساسی لزوم واهمین
بورادن ایلری کایر .
تقریرنک تمایز بربریک عینی اولان ایکی نقطه

سرمیجی (بکی کوربو) دبیلن کورونک اوزرندن
چکدکنصوکرا بابل آداسنک (اولجه بابان آغا
آداسی دینلیدیکن سولهش ایدک) اوزرلنده
مستقم بر وضعت آلهرق امداز ایدر وعینی
استقامتده بولان اسی کورونک اوزرینه واصل
اولور . اینسته ادرنهک جنوب قایسی بودر .
چکن مقالهزمده تعریف ایتدیکنم میخال کورویی
ولاحقهزمده هرک غرب قایسیدر ، شال طرفندهکی
قایسی ایسه ایلریده تعریف ایدلهکی وجه اوزره
برقاج کوروبه انقسام ایدر . شرق قایسی ایسه شاعر
(هوای) تک :

طوسهوی زاده
دورقور رفعت عثمانی

ادرنه نهیری

تاریخده زمازمده

V

بکی کوربو - اسکی کوربو

ادرنهک کن باشلیجه بویوک جادرل پک آز
انحراف ایله درت جوغرافی وضعتیه توافق ایدر ،
فقط غرب بر تصادفدرکه بونلرک اکثریسندن
اوزاقدن باشجه سلطان سلیم ایکی منارلی کورونور .
ادرنه لیلرک عوام طبقهسی استاماتک و «فن مناظر»
قاعده سنک بوخصوصیتنی [معمار قوجه سنان] ک
معرفت و کرای اتری عد ایدرل . آه قوجه
جهات ! قره آغاج ایستایسویندن بوله جیقان
زادنجی باک طایق دوشملی اول چ یچ ، درت
کیلومترو طولندهکی شوشهک شهرمه قریب منتهاسنده
کندیسنی کوچوک بر . میدانه بولور و بورادده
کچرک شوشهک نیله توجه ایتک اوزره بریرسک
تشکیل ایتدیکی کردور . [۱۰]

[۱۰] بوغرامزده داخل دکیل ایسهده بوفزندن
استفاده ایدرک الیوم پک چوق رغبت ایدیلن
بوجاده حقنده قارلمزده معلومات عرض ایتکلر برار
شیرک بوقسمنک تاریخی و اونوتیامسی لایق اولیان
بعضی کوچوک نهودری برآز تفصیل ونیت ایدلم ؛
استاسیون روم ایلی دمیرولی خطک انشاسنده
قره آغاجده تاسیس اولنجه شهره ربط ایدن
برکوزمل جادهک بایلمسی الزم ایکن چوق سنلر
اهال ایدیلهرک یازک بوزندن ، قیشک چامورندن
پیکچام دوه صیری برقیه شوشهسی پیدا اولش
برقچام عصر اول ادرنده جانیانک رفیق
صولی چاموره باندقدن صوکرا :

الهی سن خلاص ایله زری بوهر باطلدن
کشی آتی نسیر استون یکیلمز آبباله کدن
فریادیه ماصدق برحال آتش ایدی .
۱۲۹۸ سنلرنده ادرنهک قیمتدار والیرلندن
صدر اسبق قدری باشا مرحوم زمانده باشانک
احبابلرندن [مرحوم کوزل انکلیزجه بیلیر ایش]
اولان وقره آغاجده اقامت ایدانکلیز قونسلونک
الباسی اوزرینه بوشوشیه اید چیکلمش ، چوق
دوغرو بر استقامت ویرلش و اطراف آزانوود

اطرافنده دوندیکینه شهرهسز دقت ایدلشدر ؛
تنقید ایجابانه اویونق برکتابت اصولی ایله تورک
تغیسی زده برتوارندهکی خلرک تام بر قولکسیوتی
نیت ایتک ، جهلسنی اجراهه مقتدر صنعتکارلر
آیرجه کندنی صنعتلریه خالد خصوصارده مکمل
معلومات صاحبی صنعتکارلر پشدریمک .

صوک نقطه خیالی تألی دعوت ایدر . نوکیدهده
موسیقی دلجه سنسودن بوملکندده شرق موسیقی
صنعتکارلرینک وضعتی ملنک بکونی هیاتی داخاندده
تمیل ایتدکاری اجتماعی قیمته تقابل ایدره بکرمز .
آوروپادهکی صنعتکارلر رسمی ویا خصوصی پک بویوک
موقبلر اشغال ایدرل ، اک انچه لشمش چیت ،
وملنک ثلث طبقهسی اولره حرمت ایتکی ،
طایفی ، قونسرلریه کیمکی وظیفه بیلیر . شرقدده
ایسه وضعتیک بوسر کرده اولدیگی کورویور ، اوزاده
صنعتک منفعتلریه قارشی پک مضربا ایتکی وار ،
بکی فکر جریانلری آراسندن باغیردق بوزدنکی
طرزیده تا اساسندن دیکشدریالی : موسیقی
مسلککنک شرفاندیکی وکار تأمین ایتدیکی کون ،
نمزدل - همده ای نمدزل هیچ اکسک اولاچقدن ؛
عینی اولورکه بوجال ممکن سربته ایزکدن محقق
ایستین ، بوندن یالکر تورکر دکل ، آوروپالیلرده
مستفید اوله قیقدنر ، جزایره عربجه معلمی ونمدار
بر موسیقی غالی اولان موسیو زول روآنه ؛
مؤخر یرمه قاشنده ، عرب - آسبابول موسیقینک
غرب موسیقینی اوزرندکی تأثیرلری کوسه رمشدر .
اهل صلیبیلر نیری غریبلرک شرقیلردن یابدقاری
اقتباسلر ، شمدیه قادار دفعه لره اشارت ایدلدی .
ایشته موسیو روآنه ببولده ایلیری کیده رک ،
غرب لاهولیلری (luthists) صنعتنک
فرانسه کیردیکنی ، و آلی موسیقینک ۱۵ - ۱۶ نجی
عصرلندن اعتدالار باشلایان بوتون انکشافی تمینه
بارادایق قبول ایتشدنر . امکنسز برینیه دیکلدر :
بالدات بنده تورک « فصل » ی ایله ۱۷ و ۱۸ نجی
عصرلرک آلی « Suite » ی آراسندکی بکزه .

پیشلری اوزون زماندنبری اشارت ایدوب دورو -
یورم . وزنسز بر پرلود ایله باشلایان ، اولدن
چیلش بر بلانه کورده صیرایی ، و جهلسی عینی
مقامده یادچالر توالی ایدر . فصلدهده ، سویتدهده ،
دور دور چیقان برز قرات « refrain » ایله
متناز عینی موسیقی شکلی قولالیلیر . نهایت ،
اجراییه بوبرلن اساسلن طاسلاغی قیمتندره ک
لحنی ریثات فکریده تام برعینت عرض ایدرکه ،
هر صنعتکارک شخصی تعقیق منبعلریه محولدی .
بوتون بو اویونقلر بر تصادف اتری دیکلدر :
داها علمی برلسان قولالیش اولتی اوزره دینه -
کیزک : « هرشی ، ایکی موسیقیند بریک دیکری
اوزرنده مؤثر اولدینی کوستر شکله جریان ایتشدنر » .
عرب شکلی آوروپا شکلیلرک چوق اول وجود
اولدیفنه کوردهده : استنتاج پک قولای اولور ،
ایشته ، شرق صنعتکارلری و هوسکارلری ،
شرق صنعتک بلکده برون موسیق تکاملنده
اویانمه دعوت ایدلهکی - ملی ویا بین الملل - پک
مهم ووله بورادن انتقال ایتیلر . بو بویوک ایتک
آلنده قانلق اوزره ایجابی اجرا اولره دوشر ؛

نومره بورمل

ترجمه ایدن : عمودراف

ادرنه قیوسنک اوست یانیه درت قیادیرل
آک قوللجینه بجاچار چاربا دیرل
دیدیکی وجه اوزره باغلقر ایچندن کان (درت
قا) موقیدر .

ادرنه قره آغاج شوشهسی بکی کورونک مدخله
واصل اولورایکن ، شرق جهندنکی نپلرده باشلایوب
غربیه دوغرو دالالانان نهیرله ، یقلاشده آلالان
قدملی صیرتله اوزرندده تاسیس ایش اولان
بش عصرانی تورک ادرنهسی بویوسک نبهلی ،
عزیز مناورلرله ، نپلری روزگارسز ، دالاری
قارلسز قانایق قوافلرینک ، اختیار برینه توکل
ایل چوملش سوکود آغاجلرینک تشکیل ایتدیکی
یشلرکی چوق شفاف مائی برها آلتنده برترق
شیری منظرهسی احیا ایدر .

روم ایلیده زیارت ایتدیکنم ، ناسترله ادرنهک
قازغالی قوافلری ییتندکی مشابته اوقادار بارزدرکه
بوشهرک بزدن دیکرینه فاضلری ، بومورطلری
کورویوب ییشیرلش ظن اولور .

قادیرملی بیاده بولاری بایلمقله برار اوزرسته کسه
طاشلی و قومی بر شوشه پایلهرق جادهک برآز
بوزی کولشدر .

۱۳۲۱ ده ادرنه بک مواصلتمده قدری
باشا مرحومک آغاجلری بویوشم ، بوشکلمش ،
کوردودلری بر قاج کبی طرفندن قوجالانه بیلهجک
برجسامت آتش والدرلری برینه قووشارق وقایرهرق
یشیل برکر حالی آتش کی ایدی . مواصلت
زمانی بر یسان صباخته تصادف ایتدیکندن بابل
سسلریه مستغرق اولان بو شوشهک ، کیزجه
بولجنگک بوغونغانی اونوتدیرجق بر لطافت وار
ایدی . برقچام سنه صوکرا ادرنه لیلرک دالما رحتله
یاد ایتدکاری بده دپسیرلندن جزار زاده دللور
پک مرحوم شوشیه نهر صولرینک صیق صیق
زیارتندن قورآرمق وزمینیه برمتویه قریب بوشکلمک
ایچون املا و متعدد واشینغتون لامباله تیور
ایتدیرمش ایدی .

ینه برقچام سنه صوکرا ۱۳۱۹ تاریخلرندده قره
آغاجده اقامت ایدن ادرنهک غیور والیرلندن
حاجی باک - بلده بی اعمار خصوصتدهکی